

Farsund kommune

2. tertialrapport 2023

Foto: Stig Alfred Eikeland

Innhold

Innhold	2
Sammendrag	3
Innstilling til vedtak	6
Status investering og finansiering (2A)	6
Status investeringer (2B)	7
Investeringer	9
Status investeringsprosjekter	10
Økonomirapportering drift.....	14
Totaloversikt økonomi	14
Sentrale inntekter.....	15
Finansinntekter og -utgifter	16
Sykefravær.....	17
Finansrapport	18
Kommunens tjenesteområder	24
Formannskap	24
Oppvekst og kultur	24
Helse og omsorg	26
Teknisk utvalg	28

Sammendrag

Kommunedirektørens sammendrag

Kommunedirektøren legger med dette fram økonomirapport for 2.tertial 2023.

1. Investeringsregnskapet:

For investeringsregnskapet henvises det til eget kapittel i rapporten. Det må likevel bemerkes at administrasjonen til en viss grad ser seg nødt til å flytte investeringsprosjekt mellom årene, at vi skyver på investeringer som vi ikke får gjennomført. Det betyr trolig at vi er alt for ambisiøse i våre investeringsplaner, sett opp mot de ressursene vi har til å gjennomføre tiltakene.

2. Driftsregnskapet ved utgangen av 2. tertial viser at kommunen ligger an til et netto-merforbruk i forhold til budsjettet.

Kommunelovens § 14-5 sier at: *«Kommunestyret eller fylkestinget skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse. Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet».*

Budsjettendringer blir fremmet som egen sak for behandling i kommunestyret 08.11.2023

Regnskapet for **sektor formannskap** viser netto utgifter på 53,646 mill. Dette er 2,87 mill mer enn budsjettet. Det meste skyldes periodisering av budsjettposter. Kommunedirektøren kommer ikke til å fremme forslag om økning av budsjetttrammene for 2023.

Oppvekst og kultursektoren har ved utgangen av august nettoutgifter på 166,4 mill. kroner. Dette er 3 mill. kroner lavere enn periodisert budsjett. Mindreforbruket skyldes høyere tilskudd enn budsjettet, vakante stillinger, og at sektoren ikke fullt ut har benyttet vikarer ved sykefravær. Avvikene er etter forholdene marginale og kommunedirektøren foreslår ikke å redusere rammene for 2023.

Helse og omsorgssektoren har pr. august bokført nettoutgifter på 289,9 mill. kroner. Dette er 24,5 mill. kroner mer enn periodisert budsjett. Dette kommer i tillegg til økte rammer etter 1. tertial. Det er iverksatt betydelige utgiftsreduserende tiltak, men selv med disse signaliseres det et merforbruk på ca. 24 mill. kroner. Kommunedirektøren har i tillegg lagt inn forventet økning i ressurskrevende brukere på 3 mill. kroner. Kommunedirektøren foreslår å øke rammene for sektoren med 20,95 mill. kroner i Budsjett 2023. Flere av utgiftene påløpt i år må også legges inn i Økonomiplan 2024 - 2027.

Teknisk sektor har ved utgangen av august nettoutgifter på 45,7 mill av et periodisert budsjett på 453,36 mill. kroner. Avviket lar seg kontrollere inn resten av året. Kommunedirektøren foreslår ikke endring av rammene for sektoren.

Lønnsreserve er ikke brukt opp i sin helhet. Vi trenger uansett ledige midler, hvilket innebærer at deler av det lokale lønnsoppgjøret må dekkes av sektorene sine egne rammer. Kommunedirektøren foreslår å trekke inn 2,861 mill. kroner for å finansiere merforbruk på helse- og omsorg.

Frie inntekter:

De frie inntektene blir korrigert jevnlig gjennom året, bl.a. som følge av oppdaterte tall for befolkning. Den siste prognosen tyder på at vi får en økning i de frie inntektene på 7,183 mill. kroner, og kommunedirektøren foreslår å øke de frie inntektene med dette beløpet.

Finans-inntekter:

Kommunen har i september mottatt utbytte fra Renovasjonsselskapet Farsund/Lyngdal AS. Vi kan sannsynligvis ikke regne med å motta utbytte i denne størrelsesorden i fremtiden. Men, en kjent informasjon pr. tidspunkt for rapport må bli tatt hensyn til. Kommunedirektøren foreslår derfor å øke utbytteinntektene med 2,9 mill. kroner

Andre sentrale inntekter:

Kommunene får en del inntekter som normalt er knyttet opp mot tilsvarende utgifter. Så lenge vi har oversikt over utgiftene, og får beregnet nye inntekter, så velger vi å budsjettere inn disse:

Integreringsmidler henger delvis sammen med økninga i rammetilskudd. Våre nye, bosatte landsmenn blir registrert som innbyggere i Farsund. Over en fem års periode mottar vi integreringsmidler for disse. Tanken er at integreringsmidlene skal brukes til å få flyktningene i stand til å beherske språk og til å få seg arbeid. Har vi ikke lyktes å få integrert flyktningene etter fem år, så kan det medføre økninger på andre utgiftsposter.

Oppsummering for driftsregnskapet:

Det antas at teknisk sektor vil overholde budsjett for 2024.

Per i dag ser det ut til at det kan bli merforbruk i sektor formannskap med ca 2 mill. For resten av året vil en tilstrebe å redusere dette merforbruket, og en legger derfor ikke inn forslag om at budsjett for disse sektorene endres. For HO sektoren ser merforbruket ut til å kunne bli ca 21 mill, og en vil legge inn forslag om at dette hensyntas i budsjettjusteringen.

I tillegg vil kommunen få økte inntekter slik at samlet merforbruk i drift kan påregnes å bli på 4,8 mill – i forhold til revidert budsjett Dette er også vist i følgende tabell:

Sektor	Mill kr
Helse og omsorg - ramme	20,95
Lønnpott - trukket ramme	-2,861
Finans - økt utbytte	-2,9
Integreringstilskudd	-3,164
Frie inntekter	-7,183
BRUK AV DISP.FOND	-4,842

For å få budsjettet i balanse foreslår kommunedirektøren å bruke 4,842 mill. kroner av disposisjonsfondet.

Fondet er i dag på 172,1 mill. I opprinnelig budsjett for 2023 var det budsjettet med å bruke 6,2 mill av fondet. I budsjettregulering for 1. tertial ble dette økt med 7,7 mill til 13,9 mill. Dersom de foreslåtte endringene, med bruk av 4,8 mill vedtas, vil samlet bruk av disposisjonsfondet til dekning av driftsunderskudd utgjøre 18,7 mill. Fondet vil ved utgangen av året da være på 153,4 mill kroner.

Det er også på sin plass å informere om at positivt premieavvik vil bidra positivt på driftsresultatet for 2023. Dette er dog mer som «papirpenger» å regne, og er derfor ikke medregnet i resultatet på 18,7 mill

3. Sykefravær:

Kommunen har et mål om at **sykefraværet** ikke skal være høyere enn **7,5%** totalt.

Sykefraværet består av korttidsfravær og langtidsfravær. Langtidsfravær over 16 dager vil gi refusjon fra NAV. For mange avdelinger vil langtidsfravær bli løst ved å hente inn vikarer. Vikarer som skyldes langtidsfravær pga. sykdom og svangerskap vil for det aller meste dekkes av refusjon fra NAV.

Korttidsfravær må løses på en annen måte. I tillegg får ikke arbeidsgiver refundert noe fra NAV. Korttidsfraværet skaper som oftest de største utfordringene for organisasjonen, man har ikke tilgjengelig kompetent personell. Sektorene løser dette på forskjellige måter. 24/7-tjenestene må løse oppgavene, for brukerne og for de øvrige ansatte som er friske. Har man ikke muligheter for internt å hente egne, kompetent ressurser må mange kommuner leie personal fra vikarbyrå. Dette gir ofte nye ansikter å forholde seg til for brukerne, samt en viss ineffektivitet i oppfølging av rutiner. I tillegg er det ofte dyre løsninger for kommunene.

Når det gjelder sykefravær så viser denne at kommunen hadde et samlet sykefravær på 8,4 % for hele kommunen. Korttidsfraværet var 2,1 %. Det pleier å være ganske store sesongmessige variasjoner i fravær, sommermånedene som oftest lavest. For andre tertial 2023 er det litt høyere fravær enn for samme periode i 2022.

Arbeidet med å redusere sykefraværet i kommunen har prioritet, og ledere på alle nivå har fokus på nærværarbeid slik at fraværestrenden nå kan gå i positiv retning.

Farsund 01.11.2023

Ståle Manneråk Kongsvik

Kommunedirektør

Innstilling til vedtak

Samlet forslag til budsjettendringer

Beløp i 1000

Budsjettendring	2023
Sentrale budsjettendringer	
Budsjett endring frie inntekter	-7 183
Utbytte i fra RFL i forbindelse med aksjesalg	-2 900
Økning i integreringsinntekt	-3 164
Sum Sentrale budsjettendringer	-13 247
3-Helse og omsorg	
Aktivitet og mestring- økte lønnsutgifter	3 450
Farsund barnevern- reduksjon i kommunens andel	-2 000
Forebygging og koordinering- reduksjon i lønnskostnader	-2 000
FOS - bruk av vikarer og økte lønnsutgifter	11 500
Listahimen- økning i bruk av vikarer og lønnsutgifter	13 000
Ressurskrevende brukere endret estimat	-3 000
Sum 3-Helse og omsorg	20 950
5-Sentralt plasserte budsjettposter	
Rest av lønnspott 2024 fordeles	-2 861
Saldering av budsjett 2. tertial	-4 842
Sum 5-Sentralt plasserte budsjettposter	-7 703
Sum Budsjettendring	13 247
Sum totale budsjettendringer	0

Farsund barnevern- reduksjon i kommunens andel

Lister barnevern rapportere at de forventer et mindre forbruk på fellesdelen. Dette skyldes at de har mindre lønnsutgifter pga ubesatte stillinger.

Forebygging og koordinering- reduksjon i lønnskostnader

Refusjon i lønnsutgifter skyldes blant annet at det ikke har latt seg gjøre å rekruttere en psykolog.

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Rev. bud. 2023	Oppr. bud. 2023	Rev.bud. inkl. foreslåtte bud. endringer	Forslag til bud. endring
Investeringer i varige driftsmidler	150 489	107 540	118 060	-32 429
Tilskudd til andres investeringer	3 780	0	3 780	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 700	1 700	1 700	0
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	155 969	109 240	123 540	-32 429

Månedssrapport August-2023

	Rev. bud. 2023	Oppr. bud. 2023	Rev.bud. inkl. foreslåtte endringer	Forslag til bud.endring
Kompensasjon for merverdiavgift	-18 491	-13 020	-16 273	2 218
Tilskudd fra andre	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-4 000	-4 000	-4 000	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-444	-444	-444	0
Bruk av lån	-107 834	-66 576	-77 623	30 211
Sum investeringsinntekter	-130 769	-84 040	-98 340	32 429
Videreutlån	15 000	15 000	15 000	0
Bruk av lån til videreutlån	-15 000	-15 000	-15 000	0
Avdrag på lån til videreutlån	5 000	5 000	5 000	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-5 000	-5 000	-5 000	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0
Overføring fra drift	-200	-200	-200	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-25 000	-25 000	-25 000	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-25 200	-25 200	-25 200	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0

Status investeringer (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Rev. bud. 2023	Oppr. bud. 2023	Rev.bud. inkl. foreslåtte endringer	Forslag til bud.endring
Sum	0	0	0	0
Formannskap				
IKT - hele kommunen	600	600	600	0
Opprusting av kirkebygg/anlegg	0	780	0	0
Opprusting av kirkebygg/anlegg - drenering Spind gravplass	0	3 000	0	0
Sum Formannskap	600	4 380	600	0
Oppvekst og kultur				
Datautstyr alle skoler	750	750	750	0
Borhaug barnehage	100	100	100	0
E k k o - div. oppgradering	2 680	1 500	2 680	0
Borhaug skole	900	0	900	0
Lista fyr - nytt service anlegg	400	400	0	-400
Sunde barnehage - renovering og tilbygg	280	0	280	0
Vanse skole - utvidelse	54 680	52 000	52 680	-2 000
Datamaskiner ungdomsskole	1 100	1 100	1 100	0
Chromebook/nettbrett barneskolene	1 500	1 500	1 500	0
IKT - oppgradering kommunale barnehager	250	250	250	0
Vanse skole - oppgradering klasserom i GAIA og REME bygget	300	300	300	0

Månedssrapport August-2023

	Rev. bud. 2023	Oppr. bud. 2023	Rev.bud. inkl. bud. foreslåtte endringer	Forslag til bud.endring
Dagsturhytta	1 420	0	1 420	0
Kyststien/stier	260	0	260	0
Meråpent bibliotek - adgangskontroll	250	250	0	-250
Sunde barnehage - uteområde	250	250	0	-250
Flipside- nytt sikkerhetsskum	0	0	300	300
Sum Oppvekst og kultur	65 120	58 400	62 520	-2 600
Helse og omsorg				
FOS signalanlegg til institusjon/trygghetsalarm hjemmetj.	200	0	200	0
Omsorgssenteret oppgrad. inventar og utstyr	400	600	400	0
Omsorgssenteret	112	0	0	-112
Innovasjonsprosjekter	300	300	300	0
Oppgradering av hjelpemidler - Helse	730	730	730	0
Listaheimen boliger - trinn 2	1 300	1 300	0	-1 300
FOS - Renovering/oppgradering felleskjøkken	570	570	570	0
FOS - Ombygging/oppgradering	600	600	0	-600
Elbil - varebil til transport av hjelpemidler	700	700	0	-700
Hurtignedkjølings skap	250	150	400	150
Aktivitetstilbud/bolig utvidelse - nye lokaler	300	300	300	0
Klippen - Midlertidig bruk	9 730	0	7 230	-2 500
Sum Helse og omsorg	15 192	5 250	10 130	-5 062
Teknisk utvalg				
Kommunale boliger	978	500	978	0
Vann	1 900	500	1 900	0
Avløp	3 150	500	3 150	0
Gatelys	300	300	300	0
Trafikksikkerhetstiltak	250	250	250	0
Listahallen	150	0	0	-150
Vestersiden oppgradering	250	0	250	0
Lundevågsveien (brederobygget- gnr 5 bnr 4)	7 800	7 800	7 800	0
Enøktiltak	107	0	107	0
Industriområde Røssevika	452	0	452	0
Skjærgårdsparken	500	0	500	0
Vita Velo (Sykkelparkering, rasteplasser, utleie osv.)	1 209	500	1 209	0
Effektiviserings tiltak i bygg (roboter, tilh.spesial utstyr m.m)	167	0	167	0
Høygård II - plan/prosjekt	10 000	10 000	10 000	0
Oppgradering av trappegater og snarveier	200	0	200	0
Oppgradering av kommunale veier	560	0	560	0
Oppgradering Høydebassenget	1 000	1 000	200	-800
Vigan/Varnes	100	0	100	0
Vaktmester biler	500	500	500	0
Brannkrav - fire steder (Mosvold Bo, Minde Bo, Byggeklussen)	544	0	544	0
Lista herredshus - nye vinduer og brannkrav	552	0	552	0
Borhaug skole - varmpumpe	188	0	188	0
Farøy brygge - riving	3 500	1 660	500	-3 000
Lekeapparater til lekeplasser	500	500	500	0
Parkering i Farsund	1 227	0	0	-1 227
Kunstgressbane - Vanse	150	0	150	0
Bobil-camp - Vanse	424	0	424	0
Sundeveien 12 - membran dekke parkering	100	100	100	0
Gåseholmen - renovering av serviceanlegg	-150	0	0	150
Huseby renseanlegg	1 000	1 000	1 000	0
Tjørvehavn - renovering av småbåthavn	200	200	0	-200
Badehuset - handicap rampe	200	200	0	-200
Solceller på kommunale bygg	5 000	0	5 000	0

	Rev. bud. 2023	Oppr. bud. 2023	Rev.bud. inkl. foreslåtte endringer	Forslag til bud.endring
Pengeveien - ny mur	2 500	0	500	-2 000
Sum Teknisk utvalg	45 508	25 510	38 081	-7 427
Investeringer i varige driftsmidler	126 420	93 540	111 331	-15 089

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Rev. bud. 2023	Oppr. bud. 2023	Rev.bud. inkl. foreslåtte endringer	Forslag til bud.endring
Opprusting av kirkebygg/anlegg	780	0	780	0
Opprusting av kirkebygg/anlegg - drenering Spind gravplass	3 000	0	3 000	0
Tilskudd til andres investeringer	3 780	0	3 780	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Rev. bud. 2023	Oppr. bud. 2023	Rev.bud. inkl. foreslåtte endringer	Forslag til bud.endring
Klp - egenkapitalinnskudd	1 700	1 700	1 700	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 700	1 700	1 700	0

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Rev. bud. 2023	Oppr. bud. 2023	Rev.bud. inkl. foreslåtte endringer	Forslag til bud.endring
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Sum del 1-4	131 900	95 240	116 811	-15 089

Investeringer

Oppsummert forslag endring i investeringsbudsjettet:

Allerede budsjetterte investeringer foreslås redusert med kr. 32.729.000

Nytt prosjekt utgjør 300.000. Dette dreier seg om prosjekt "Sikkerhetsskum til Flipside"

Mva kompensasjon blir netto redusert med kr. 2.217.000

Bruk av lån reduseres med kr. 30.212.000

Øvrige endringer er kommentert i tabell under.

Status investeringsprosjekter

Formannskap

Beløp i 1000

Investering	Status	Årets budsjett			Forslag til bud.endring
		Rev. Regnskap	Årsprognose	Kommentar	
	framdrift	bud.	hiå.		
IKT - hele kommunen	Iht. plan	600	733	600	0
KLP - egenkapitalinnskudd	Iht. plan	1 700	1 938	1 700	0
Opprusting av kirkebygg/anlegg	Iht. plan	780	780	780	0
Opprusting av kirkebygg/anlegg - drenering	Ferdig	3 000	3 000	3 000	0
Spind gravplass					
Salg av eiendom	Iht. plan	0	180	0	0
Sum		6 080	6 631	6 080	0

Helse og omsorg

Beløp i 1000

Investering	Status	Årets budsjett			Forslag til bud.endring
		Rev. Regnskap	Årsprognose	Kommentar	
	framdrift	bud.	hiå.		
Aktivitetstilbud/bolig utvidelse - nye lokaler	Ikke vurdert	300	0	300	0
Elbil - varebil til transport av hjelpemidler	Iht. plan	700	0	0 Investering utsettes til 2024.	-700
FOS - Ombygging/oppgradering	Forsinket	600	0	0	-600
FOS - Renovering/oppgradering felleskjøkken	Forsinket	570	326	570	0
FOS signalanlegg til institusjon/trygghetsalarm hjemmetj.	Iht. plan	200	0	200	0
Hurtignedkjølings skap	Iht. plan	250	0	400 Investeringbeløp for 2024 flyttes frem til 2023 for å ferdigstille siste rest av prosjektet, som er støyisolerende tiltak av hurtignedkjøling skapene kjøpt i fjor.	150
Innovasjonsprosjekter	Iht. plan	300	0	300	0
Klippen - Midlertidig bruk	Ikke vurdert	9 730	0	7 230	-2 500
Listahøimen boliger - trinn 2	Iht. plan	1 300	0	0 Investering forskyves til oppstart i 2026.	-1 300
Omsorgssenteret	Iht. plan	112	0	0	-112
Omsorgssenteret oppgrad. inventar og utstyr	Iht. plan	400	41	400	0
Oppgradering av hjelpemidler - Helse	Iht. plan	730	906	730	0
Sum		15 192	1 273	10 130	-5 062

Oppvekst og kultur

Beløp i 1000

Investering	Status	Årets budsjett			Forslag til bud.endring
		Rev. Regnskap	Årsprognose	Kommentar	
	framdrift	bud.	hiå.		
Borhaug barnehage	Iht. plan	100	37	100	0
Borhaug skole	Iht. plan	900	43	900	0
Chromebook/nettbrett barneskolene	Iht. plan	1 500	1 225	1 500	0
Dagsturhytta	Iht. plan	1 420	1 606	1 420	0
Datamaskiner ungdomsskole	Iht. plan	1 100	918	1 100	0
Datautstyr alle skoler	Iht. plan	750	908	750	0
E k k o - div. oppgradering	Iht. plan	2 680	962	2 680	0
IKT - oppgradering kommunale barnehager	Iht. plan	250	6	250	0
Kyststien/stier	Iht. plan	260	0	260	0
Lista fyr - nytt service anlegg	Iht. plan	400	0	0 Investering forskyves til oppstart i 2024	-400
Meråpent bibliotek - adgangskontroll	Iht. plan	250	0	0	-250
Sunde barnehage - renovering og tilbygg	Iht. plan	280	158	280	0
Sunde barnehage - uteområde	Iht. plan	250	0	0	-250
Vanse skole - oppgradering klasserom i GAIA og REME bygget	Forsinket	300	40	300	0
Vanse skole - utvidelse	Iht. plan	54 680	25 824	52 680	-2 000
Sum		65 120	31 729	62 220	-2 900

Teknisk utvalg

Beløp i 1000

Investering	Status	Årets budsjett			Forslag til bud.endring
		Rev. Regnskap	Årsprognose	Kommentar	
	framdrift	bud.	hiå.		
Avløp	Iht. plan	3 150	1 864	3 150	0
Badehuset - handicap rampe	Ikke vurdert	200	0	0	-200
Bobil-camp - Vanse	Iht. plan	424	83	424	0
Borhaug skole - varmepumpe	Forsinket	188	66	188	0
Brannkrav - fire steder (Mosvold Bo, Minde Bo, Byggekllossen)	Iht. plan	544	202	544	0
Effektiviserings tiltak i bygg (roboter, tilh.spesial utstyr m.m)	Iht. plan	167	0	167	0
Eilert Sundt - Strandgaten/Theis Lundegaards gate	Iht. plan	0	3	0	0
Enøktiltak	Iht. plan	107	62	107	0
Farsund barneskole - solavskjerming	Ferdig	0	79	0	0
Farøy brygge - riving	Iht. plan	3 500	0	500	-3 000
Gatelys	Iht. plan	300	0	300	0

Månedssrapport August-2023

Investering	Årets budsjett				Forslag til bud.endring
	Status framdrift	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose Kommentar	
Gåseholmen - renovering av serviceanlegg	Ferdig	-150	0	0 Prosjekt er ferdig. I 2022 ble det flyttet frem 150 000, som automatisk blir trukket i fra året etter for å ikke øke total summen på prosjektet. Slik at det for 2023 ble stående feilaktig - 150 000, som nå skal nulles ut med en budsjettjustering på 150 000.	150
Huseby renseanlegg	Ikke vurdert	1 000	0	1 000	0
Høygård II - plan/prosjekt	Iht. plan	10 000	8 063	10 000	0
Kai ved Jansens Plan	Iht. plan	1 879	1 289	1 679	-200
Kommunale boliger	Iht. plan	978	865	978	0
Kunstgressbane - Vanse	Iht. plan	150	0	150	0
Lauervik - stormskade, oppgradering av flytebrygge	Iht. plan	6 750	499	5 050	-1 700
Lekeapparater til lekeplasser	Iht. plan	500	109	500	0
Lista herredshus - nye vinduer og brannkrav	Ferdig	552	523	552	0
Listahallen	Iht. plan	150	0	0	-150
Lundevågen industriområde og Kjellsviga	Iht. plan	2 000	81	0	-2 000
Lundevågsveien (brederobygget- gnr 5 bnr 4)	Iht. plan	7 800	4 345	7 800	0
Oppgradering av kommunale veier	Ikke vurdert	560	0	560	0
Oppgradering av trappegater og snarveier	Iht. plan	200	0	200	0
Oppgradering Høydebassenget	Forsinket	1 000	0	200	-800
Parkering i Farsund	Iht. plan	1 227	0	0	-1 227
Pengeveien - ny mur	Ikke vurdert	2 500	1	500	-2 000
Servicebygg i Lundevågen - Havnevesenet	Forsinket	12 000	0	0 Investering utsettes til 2026.	-12 000
Skjærgårdsparken	Iht. plan	500	0	500	0
Skjærgårdsparken - Torkels odden	Iht. plan	0	1 211	0	0
Solceller på kommunale bygg	Ikke vurdert	5 000	4 610	5 000	0
Strømskap	Iht. plan	1 440	0	0	-1 440
Sundeveien 12 - membran dekke parkering	Ikke vurdert	100	0	100	0
Tjørvehavn - renovering av småbåthavn	Ikke vurdert	200	0	0	-200
Trafikksikkerhetstiltak	Iht. plan	250	0	250	0
Vaktmester biler	Ferdig	500	495	500	0
Vann	Iht. plan	1 900	1 488	1 900	0
Vestersiden oppgradering	Iht. plan	250	0	250	0
Vigan/Varnes	Iht. plan	100	0	100	0
Vita Velo (Sykkelparkering, rasteplasser, utleie osv.)	Iht. plan	1 209	469	1 209	0
Sum		69 125	26 410	44 358	-24 767

Sum øvrige prosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				Forslag til bud.endring
	Status	Rev. Regnskap	Årsprognose	Kommentar	
	framdrift	bud.	hiå.		
Sum øvrige prosjekter		452	-29	452	300
Sum		452	-29	452	300

Økonomirapportering drift

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Budsjett hiå.	Regnskap hiå.	Avvik hiå.	Budsjett 2023	Årsprognose	Prognose årsavvik
Sentrale inntekter	-451 680	-482 748	31 068	-730 260	-740 607	10 347
Sentrale utgifter	14 031	561	13 470	-44 611	-44 611	0
Netto finansutgifter og inntekter	-7 034	-2 846	-4 188	33 162	30 262	2 900
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	133	0	133	-9 437	-9 437	0
Til disposisjon	-444 549	-485 033	40 483	-751 146	-764 393	13 247
Formannskap	50 773	53 646	-2 874	65 478	65 978	-500
Oppvekst og kultur	169 378	166 371	3 006	257 687	258 787	-1 100
Helse og omsorg	265 421	289 933	-24 512	381 827	402 777	-20 950
Teknisk utvalg	43 363	45 690	-2 328	63 256	63 256	0
Sentralt plasserte budsjettposter	142	47	95	20	20	0
Frie inntekter og finans	-8 561	-8 625	64	-17 122	-17 122	0
Interkommunale samarbeid og selvkostområder	-7 083	-17 780	10 697	0	0	0
Sum disponering	513 432	529 282	-15 851	751 146	773 696	-22 550
Merforbruk -/mindreforbruk +	68 883	44 249	24 632	0	9 303	-9 303

Generelt

Farsund kommune har rimelig god økonomi.

Aktivitetsnivået i kommunen er høyt. Det er mange, gode tilbud til enhver innbygger og gjest som besøker oss. Et høyt ambisjonsnivå krever en dyktig administrasjon og dyktige medarbeidere for å iverksette og ivareta ønskede tilbud.

Investeringer:

Opprinnelig investeringsbudsjett (ekskl. mva.) var på 107,54 mill. kroner. Etter 1.ste tertial ble dette økt til 154,269 mill. kroner. Av dette er 64 mill. kroner brukt pr. august. Vi skal i prinsippet bruke 90 mill. kroner på de gjenværende fire månedene av året.

Det er naturlig å stille spørsmål om vi er for ambisiøse når det gjelder planer sett opp mot evnen til å gjennomføre investeringene.

Investeringsnivået påvirker driftsutgiftene via renter og avdrag. Et fornuftig investeringsnivå har derfor betydning for finansutgiftene som er en del av driftsutgiftene. Har vi for store lån vil vi få høye renter og avdragsutgifter som igjen gir mindre midler til ordinære driftsutgifter. Finansutgifter konkurrerer med øvrig drift.

Drift:

De aller fleste enhetene ser ut til å gå i balanse. Unntaket er helse- og omsorg. Dette blir beskrevet av kommunalsjef for helse- og oppvekst i sin redegjørelse. Temaet har også vært debattert på politisk nivå i

høst. Bruk av vikarbyrå er pekt på ved flere anledninger. Om bruken av vikarbyrå forteller marginal-kostnadene ved stadig nye og mer kostnadskrevenende brukere blir interessant å følge opp.

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Rev. bud hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik i kr hiå.	Oppr. bud.	Rev. bud. 2023	Prognose	Avvik i kr
Frie disponible inntekter							
Rammetilskudd	-257 367	-265 647	8 279	-363 408	-373 916	-376 729	2 813
Inntekts- og formueskatt	-171 339	-183 485	12 146	-291 813	-294 630	-299 000	4 370
Eiendomsskatt	-9 289	-10 269	980	-36 216	-18 578	-18 578	0
Andre generelle driftsinntekter	-13 684	-23 347	9 663	-43 136	-43 136	-46 300	3 164
Sum Frie disponible inntekter	-451 680	-482 748	31 068	-734 573	-730 260	-740 607	10 347

Frie inntekter

Gjennom året skjer det veldig mange korreksjoner i beregninger av det som er de frie inntektene (inntekts- og formueskatt pluss rammetilskudd). Dette skyldes både endringer i grunnlaget for beregning av de frie inntektene, men også ettersom det skjer en del valg på Stortinget som påvirker både hva som skal være kommunenes oppgaver og hvordan disse nye oppgavene skal finansieres. Som en tommelfinger-regel vil en reform veldig sjelden bli fullt ut finansiert av overføringer fra staten.

I tertial-rapport nr. 1/2023 økte vi de frie inntektene betydelig. Etter de nyeste beregningene fra KS kan vi øke enda mer.

Rammetilskudd samt inntekts- og formuesskatt kan sees i sammenheng.

Kommunedirektøren anslår veksten i de frie inntekter til 7,183 mill. kroner. Beløpet blir foreslått som økte inntekter med dette beløpet som er på 1.000-kroners-nivå, men kun for å få et avrundet total-budsjett for de frie inntektene.

Andre generelle driftsinntekter:

Posten andre generelle driftsinntekter består av flyktningemidler knyttet til introduksjonsordningen, rente- og avdragskompensasjon fra Husbanken, utbetaling fra Havbruksfond, og avgift på landbasert vindkraft.

I forbindelse med 1. tertial ble integreringstilskuddet endret til 38,422 mill. kroner. Ut fra nye beregninger vil rådmannen mene at dette beløpet kan økes med 3,164 mill. kroner. Dette vil bli foreslått som økt inntekt i forbindelse med behandling av tertialrapport pr. august.

Oppsummert:

Samlet sett så ser det ut til at sentrale inntekter blir i overkant av 10,347 mill høyere enn budsjettet. Det foreslås at budsjettet justeres i henhold til dette.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Rev. bud hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik i kr hiå.	Oppr. bud.	Rev. bud. 2023	Prognose	Avvik i kr
Finansinntekter/-utgifter							
Renteinntekter	-16 584	-13 928	-2 656	-25 339	-25 339	-25 339	0
Utbytter	-19 689	-19 817	128	-22 249	-19 689	-22 589	2 900
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	-150	150	0	0	0	0
Renteutgifter	25 799	27 583	-1 784	39 914	39 914	39 914	0
Avdrag på lån	3 440	3 466	-26	38 276	38 276	38 276	0
Sum Finansinntekter/-utgifter	-7 034	-2 846	-4 188	30 602	33 162	30 262	2 900

Utbytte

Regnskap sett opp mot revidert budsjett for aksjeutbytte er i balanse pr. august 2023.

Derimot vet vi pr. dato at det er kommet mer utbytte enn revidert budsjett med i alt 2,979 mill. kroner.

Selskap	R 2023	Rev. B 2023	Avvik
Å Energi AS	-19 685	-19 698	13
Gjensidigestiftelsen - kundeutbytte	-127	0	-127
Renovasjonsselskapet F/L	-2 865	0	-2 865
Totalt	-22 677	-19 698	-2 979

Årsaken er selvsagt utbytte fra Renovasjonsselskapet F/L.

Vi kan følgelig justere budsjett for aksjeutbytte med avrundet pluss 2,9 mill. kroner

Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler

Farsund kommune har plassert 60 mill. kroner tilhørende Kraftfond i en investeringsportefølje

Porteføljens markedsverdi per utgangen av 2. tertial 2023 er NOK 63 052 460.

Kommunedirektøren forslår ingen budsjettjustering med bakgrunn i usikkerhet i markedene.

Kommunen sin gjeld

Oversikten nedenfor forteller litt om hva lånene er brukt til. Oversikten forutsetter at vi lånefinansierer alt som er investert i selvkost-området og til havn. I tillegg låner kommunene penger til videreutlån -

Startlån. Det er en realistisk forutsetning å tenke at det som vi lånefinansierer til annet enn eget egne investeringer til slutt blir betalt av andre, for selvkost sin del gjennom gebyrer.

Lånegjeld:	R 2022
Startlån	97 598
Stip. Selvkostlån	198 747
Havn	106 167
Kommunale investeringer	631 507
	1 034 019

Kommunen sine innskudd

Totalt hadde kommunen pr. 31.12.2022 ca. 320 mill. kroner i bankinnskudd og ca. 60 mill. kroner i direkte plasseringer i aksjefond. Dette er litt mindre enn hva vi har i lånegjeld hvilket normalt gjør oss litt sårbare mht. rente-endringer.

Samtidig har Farsund gode betingelser på innskudd som langt på vei oppveier økte renter på våre innlån.

Renteutgifter

I årsbudsjettet for 2023 er det estimerte budsjettrenter med utgangspunkt i gjennomsnittlig 3 mnd Nibor på 3,41%. Pr. august 2023 er 3 mnd Nibor notert til 4,72 %. Det er stor usikkerhet når vi når en rentetopp i Norge og ellers i verden og dermed fremdeles usikkerhet knyttet til rentenivået i 2023.

Farsund kommune beregner p.t. lavere rentesats enn NIBOR + påslag.

Gjennomsnittrenten i gjeldsporteføljen er pr. 2.tertial 2023 beregnet til 3,75 % mens pr. 31.12.2022 var gjennomsnittet 3 %. For mer informasjon om kommunens gjeldsportefølge vises til vedlagte rapport fra BCM finans.

Renteinntekter

Som vist til over, så vil våre innskudd med gode betingelser kunne oppveie en del for økte renteutgifter. Kommunedirektøren ser ikke at vi behøver å justere netto-renteutgifter.

Sykefravær

Sykefravær	Mål	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Samlet sykefravær 2021	7,5	2,6	6,3	8,9
Samlet sykefravær 2022	7,5	2,6	6,1	8,7

Sykefravær 1. tertial 2022	7,5	3,9	6,1	10,0
Sykefravær 1. tertial 2023	7,5	2,4	7,2	9,6
Sykefravær per 31.8.2023	7,5	2,1	6,3	8,4
Sykefravær andre tertial 2023	7,5	1,8	5,4	7,2
Oppvekst	5,4	1,0	4,0	5,0
Helse og omsorg	10,0	2,5	7,0	9,5
Teknisk	4,9	1,5	3,0	4,5
Administrasjon	3,0	1,3	2,9	4,2
Sykefravær andre tertial 2022	7,5	1,9	4,9	6,8
Oppvekst	5,4	1,3	2,7	4,0
Helse og omsorg	10,0	2,4	7,3	9,7
Teknisk	4,9	2,7	3,7	6,3
Administrasjon	3,0	0,5	2,6	3,1

Samlet sykefravær for andre tertial 2023 var 7,2 %, noe som innebærer at kommunens målsetting på 7,5 % ble innfridd i denne perioden. Samlet sykefravær for første og andre tertial (januar – august) var 8,4%, altså noe høyere enn målsettingen.

Sykefraværet for Farsund kommune samlet har økt noe i andre tertial sammenliknet med tilsvarende periode i 2022. For sektorene teknisk og helse og omsorg har fraværet blitt redusert.

Å sikre høyt nærvær i alle deler av virksomheten er viktig og arbeidet med å forebygge og redusere fravær har derfor høy prioritet.

Finansrapport

Rapport over kommunens finans- og gjeldsforvaltning pr. 30.04.2023

1. Lovverk og reglement

Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner stiller krav til kommunenes finans- og gjeldsforvaltning og rapportering av dette til kommunestyret.

Gjeldende finansreglement ble vedtatt av kommunestyret i juni 2021. Gjennom dette finans- og gjeldsreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler
- Plassering og forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

I det følgende rapporteres det på den enkelte forvaltningstype iht. reglementets krav. Rapporten har mindre fokus på resultat målt mot budsjett. Dette er mer omtalt i kommunens økonomirapportering, der det også blir vurdert behov for budsjettendring.

I medhold av kommuneloven og forskrift om garantier og finans- og gjeldforvaltning i kommuner og fylkeskommuner skal det gjøres en kontinuerlig vurdering av om kommunen tar vesentlig finansiell risiko i sin finans- og gjeldsforvaltning.

2. Forvaltning av kortsiktig likviditet

Forvaltning av kommunens ledige likviditet er omtalt i finansreglementet kapittel 9.4. Kommunen, ved rådmann og økonomikontoret, utfører selv denne forvaltningen.

Kommunens hovedbankavtale med Sparebanken SØR ble forlenget til 31.05.2023. Avtalen ga en løpende avkastning på 3 mnd. NIBOR med tillegg av 0,55% på innskudd uten binding, og 3 mnd. NIBOR med tillegg av 0,62 % på innskudd med binding i 31 dager.

Konkurranse om ny hovedbankavtalen er gjennomført og Sparebanken Sør leverte det tilbudet som hadde det beste forholdet mellom pris og kvalitet og er tildelt kontrakten fra 01.06.2023. Rentebetingelser i ny avtale er referanserate 3 mnd. NIBOR Pluss 0,76%. Innskuddsrente med 31 dagers varselfrist for uttak er 3mnd NIBOR med tillegg av 0,81%

Avkastningsmål definert i finansreglementet for midler med lav risiko og høy likviditet (kortsiktig likviditet) er 3 mnd. NIBOR pluss minimum 0,3 %.

Utvikling av 3 mnd. NIBOR siste 12 måneder (kilde: KBN-finans)

Fixing historikk - NIBOR3M - 2023/08/31

3 mnd. NIBOR per 31.08.2023 er 4,72 %.

Likviditet

i 1000 kr

Innskudd	31.08.2022	31.12.2022	30.04.2023	31.08.2023	rentebetingelse
Nordea	1 280	1 177	1 713	583 3 mnd +/- 0,00%	
SØR (uten binding)	290 212	310 398	351 447	212 919 3m NIBOR + 0,76%	
SØR (med binding)					3m NIBOR + 0,81%
SØR skattetrekk	24 305	19 576	24 601	26 588 3m NIBOR + 0,76%	
SØR husbankordning	18 994	10 597	17 685	16 704 3m NIBOR + 0,76%	
Sum	334 792	341 748	395 446	256 794	
Skagen høyrente/ pengem. fond	437	442	449	456	

All kortsiktig likviditet i Farsund kommune er per 31.8.2023 plassert hos kommunens hovedbankforbindelse.

Ut fra plasseringene som er gjort og bankens soliditet ser en ikke at det her er tatt vesentlig finansiell risiko. Likviditeten vurderes til å være tilfredsstillende.

3. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

Langsiktige finansielle aktiva er midler som ikke planlegges benyttet til drifts- eller investeringsformål i økonomiplanperioden. I Farsund er dette nærmere definert som vårt Kraftfond, men kan også være det tilhørende «Bufferfondet» som vil variere i størrelse.

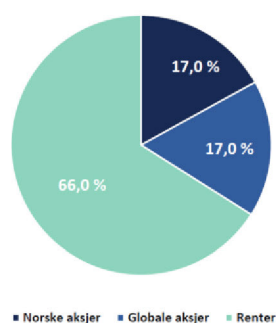
Det går frem av pkt. 9.1 i finansreglementet at forvaltning av langsiktige finansielle aktiva kan settes bort til eksterne forvaltere som har relevante konsesjoner fra Finanstilsynet eller annen tilsvarende offentlig myndighet.

Etter at nytt finansreglement ble vedtatt av kommunestyret i juni 2021, ble det inngått en avtale om aktiv forvaltning med Pareto Asset Management. Kr 60 mill. tilhørende kommunens Kraftfond ble plassert i en investeringsportefølje bestående av rentefond (70%) og aksjefond (30%). Andelen utenlandske aksjefond skal ikke overstige 20% og andel norske aksjefond skal ikke overstige 20% av det totale kraftfondet.

Aktiva fordelingen pr. 31.08.23 er som følger:

Porteføljeverdi NOK 63 052 460

Aktivafordeiling

Månedssrapport August-2023

Porteføljens markedsverdi per utgangen av 2. tertial 2023 er NOK 63 052 460.

- Porteføljen er etter andre tertial opp 5,29%
- Dette tilsvarer en avkastning på 0,33% i tertiale.
- Samlet kroneavkastning i 1 tertial 2023 var NOK 208 985

Avkastning oppnådd på langsiktige plasseringene fra start og tom 31.12.2022 var 0,34 % og under avkastningsmål definert i finansreglementet som den rentebetingelsene kommunen har på sin hovedbankavtale over tid. For 1. tertial 2023 har verdien tatt igjen fallet i 2022 og med stigningen på 4,94% var meravkastningen i perioden over referanserenten. Pr. 2.tertial er avkastningen på 0,33 % og dermed under avkastningsmål for perioden

Iht finansreglementets pkt. 9.5 bør forvaltningen av kommunens midler med lang tidshorisont gi en meravkastning i forhold til rentebetingelsene kommunen har på sin hovedbankavtale over tid. Gjeldende innskuddsrente hos hovedbankforbindelse Sparebanken Sør pr. 30.04.2023 var 4,29% og pr. 31.08.2023 – 5,48%

Forventet årlig avkastning basert på historisk avkastning på porteføljen er 3,4 % over tid. Plasseringene har tidshorisont på 3-5 år.

2. tertialrapport 2023 fra Pareto Asset Management følger vedlagt.

KOMMUNENS ORDINÆRE LÅNEGJELD

Långiver	31.08.2022	31.12.2022	30.04.2023	31.08.2023	Andel av totalgjeld i %	Gjeldende rente	Rentetype / vilkår	Rentetype / Margin	Rentetype / fastrente utløpsdato	Avdragstype	Slutt dato
Husbanken flytende	99 568	97 599	112 216	110 623	10 %	3,106 %	Flytende husbank *		Flytende		2023-2052
KommunalBanken	63 640	61 920	60 200	60 200	5 %	2,37 %	Fastrente		Fast, utl '25	Serie	10.09.2040
SEB MB	160 000	160 000	160 000	160 000	14 %	4,983 %	NIBOR3M + 0,293	0,293 %	Flytende	Ingen avdrag	20.08.2025
DnB	121 000	121 000	121 000	121 000	11 %	4,560 %	NIBOR3M + 0,43	0,43 %	Flytende	Ingen avdrag	14.03.2025
DnB	124 500	124 500	124 500	124 500	11 %	4,287 %	NIBOR3M + 0,147	0,147 %	Flytende	Ingen avdrag	16.09.2024
KommunalBanken	100 000	100 000	100 000	100 000	9 %	4,87 %	NIBOR3M + 0,18	0,18 %	Flytende	Ingen avdrag	21.05.2024
KommunalBanken	207 000	207 000	207 000	207 000	19 %	4,29 %	NIBOR3M + 0,13	0,13 %	Flytende	Ingen avdrag	18.09.2023
DnB		64 000			0 %						15.03.2023
Sparebank 1 Markets	98 000	98 000			0 %						23.01.2023
KommunalBanken	145 000				0 %						21.09.2022
KommunalBanken			98 000	98 000	9 %	3,99 %	Fastrente		fastrente	Ingen avdrag	21.04.2027
Sparebank 1 Markets			130 000		0 %						15.06.2023
Kommunalbanken				130 000	12 %	5,00 %	PT		Flytende	Serie	16.06.2053
	1 118 708	1 034 019	1 112 916	1 111 323	100 %	3,75 %					

*Viser totalt volum lån med flytende rente i Husbanken på rapporteringstidspunkt.

Kommunens samlede ordinære lånegjeld pr 31.08.2023 utgjør kr 1 111 323. Avdrag i 2023 blir ikke gjort før tidlig i desember.

Snittrenten for porteføljen pr.31.08 er 3,75 %.

Lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder er kr 307 mill., noe som er ca. 28 % av porteføljen.

Refinansieringsrisiko vurderes som akseptabel

RENTEBYTTEAVTALER - ORDINÆR LÅNEGJELD

Farsund kommune har valgt å rentesikre sin gjeldsportefølje ved bruk av rentebytteavtaler.

Alle tall i hele 1000

	Beløp	start	utløper	Farsund kommune betaler:	Farsund kommune mottar:	Markedsverdi
Gjeldende renteswaper pr. 31.12.2022						
Swap - Sparebanken Sør	80 000	des. 2021	des 2027	Fast 1,56%	Flytende 3mnd NIBOR	5 682
Swap - Nordea	71 050	mai 2017	mai 2025	Fast 1,24 %	Flytende 3mnd NIBOR	3 195
Swap - Nordea	125 000	des 2021	des 2027	Fast 2,725 %	Flytende 3mnd NIBOR	2 007
Gjeldende SWAP'er - sikringsinstrument	276 050				Samlet markedsverdi på rentederivater:	10 884

Formålet med sikringen er forutsigbare og faste betalbare rentekostnader for sikret del av låneporteføljen. Sikringen er i samsvar med rentesikringsstrategien nedfelt i finansreglementet pkt. 9.3.3.

For mer informasjon se vedlagt rapport fra Bergen Capital Management.

5. Risikovurdering – estimert renterisiko

Ved å sette opp en enkel stresstest, kan en få en vurdering på hvor mye tap som kan oppstå dersom flere indikatorer slår inn samtidig i løpet av en tidsperiode. En slik stresstest er med på å vise om en tar finansiell risiko.

Stresstest pr 31.08.2023	Balanse	Endrings-parameter	Rente durasjon	Kreditt durasjon	Beregnet tap/gevinst
Lån med rentebinding under 1 år	679	1 %			-6,79
Lån med rentebinding over 1 år	434				-
Selvfinansierende lån	334	1 %			3,34
Bankinnskudd flytende rente	257	1 %			2,57
Norske aksjer	11	30 %			-3,21
Internasjonale aksjer	11	20 %			-2,14
Obligasjoner Renterisiko	42	1 %	0,13		-0,05
Obligasjoner Kredittisiko	42	1 %		1,09	-0,45
Mulig tap/gevinst vil utgjøre:					-6,74

-i millioner kr

I stresstesten ovenfor har en brukt 1 % renteoppgang, samt fall i norske aksjer på 30% og internasjonale aksjer på 20%, alt innenfor samme tidsperiode (ett år). Beregningen viser at i en slik scenario vil mulig tap utgjøre kr 6,74 mill. Tapet som er symbolisert i stresstest ville være utfordrende men håndterbart for Farsund kommune.

* Estimert selvfinansierende lån er den estimerte andelen av Farsund kommunes langsiktige gjeld som består av lån innenfor selvkostområdene, startlån og formidlingslån samt lån innenfor rentekompensasjonsordninger i Husbanken (anslag på 30 % av total gjeld som selvfinansierende gjeld). Dersom flytende rente øker på gjeld tilknyttet vann og avløpsinvesteringer kan den økte rentekostnaden dekkes inn i form av en økning i brukerbetalingene. Husbankens rentekompensasjon dekker som regel den flytende rentesatsen på kommunale lån.

Sikkerheten oppnådd gjennom rentebytteavtaler, og ledig likviditet som flytende bankinnskudd, reduserer ett eventuelt tap. Renterisiko pr. 31.08.2023 vurderes som akseptabel.

6. Oppsummering

Det er ikke avdekket avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen av kommunens gjeldsportefølje.

Finansreglementet er av uavhengig kompetanse vurdert i tråd med forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner.

Kommunens tjenesteområder

Formannskap

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose inkl. lønn	Avvik i kr (prognose vs. budsjett)
10-Politisk virksomhet	2 812	3 952	-1 140	-40,5 %	4 909	4 909	0
12-Næring, turisme og friluft	1 875	2 761	-885	-47,2 %	2 351	2 351	0
13-Tilskudd kirke og trossamfunn	7 841	7 919	-78	-1,0 %	7 994	7 994	0
14-Personal og organisasjon	6 767	6 683	84	1,2 %	8 775	8 775	0
15-Administrativ ledelse	5 466	5 743	-277	-5,1 %	8 553	9 053	-500
17-Fellestjenster	21 260	21 268	-7	0,0 %	25 617	25 617	0
18-Økonomikontoret	4 751	5 321	-570	-12,0 %	7 279	7 279	0
Sum	50 773	53 646	-2 874	-5,7 %	65 478	65 978	-500

Kommentar til status økonomi

Regnskap ved utgangen av august viser at sektoren har brukt netto 53,646 mill. kroner av periodisert budsjett 50,773 mill. kroner. Dette er et negativt avvik på ca. 5,7 % . Det er relativt mange regnskapsposter som er periodisert mot slutten av året.

Det vil bli lagt ned et stykke arbeid i å få periodisering mer riktig.

Prognosen tilsier at dette vil kunne gå bra. Et ev. merforbruk på 500.000 kroner bør vi kunne justere resten av årets siste fire måneder.

Kommunedirektøren vil ikke foreslå å endre budsjettramme for tjenesteområdet Formannskap

Oppvekst og kultur

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose inkl. lønn	Avvik i kr (prognose vs. budsjett)
20-Oppvekst Felles	6 623	5 212	1 410	21,3 %	11 069	11 069	0
21-Barnehager	47 178	48 420	-1 242	-2,6 %	63 917	63 917	0
22-Farsund Ungdomsskole	14 662	14 758	-96	-0,7 %	23 603	23 603	0
23-Borhaug skole	10 287	10 191	95	0,9 %	16 150	16 150	0

Månedssrapport August-2023

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose inkl. lønn	Avvik i kr (prognose vs. budsjett)
24-Vanse skole	18 448	18 890	-442	-2,4 %	29 230	29 230	0
25-Lista ungdomsskole	18 407	16 554	1 853	10,1 %	29 352	29 352	0
26-Farsund barneskole	19 168	19 825	-657	-3,4 %	31 001	31 701	-700
27-Voksenopplæringen	3 284	1 934	1 350	41,1 %	1 439	1 439	0
28-Kultur og idrett	9 570	10 153	-583	-6,1 %	14 125	14 125	0
29-PPT Lister Farsund sin andel	0	0	0	0,0 %	4 013	4 013	0
50-Borhaug barnehage	7 806	8 276	-471	-6,0 %	12 496	12 896	-400
51-Sunde barnehage	13 946	12 157	1 789	12,8 %	21 292	21 292	0
Sum	169 378	166 371	3 006	1,8 %	257 687	258 787	-1 100

Kommentar til status økonomi

1. Økonomisk status nå

Oppvekst og kultur har samlet sett et mindreforbruk på 1.8 %:

- mindre lønnsutgifter enn budsjettet til ledelse/adm. pga ikke besatte lederstillinger eller ikke vikar ved langtidssykefravær i (eks kultursjef, biblioteksjef, rektor, rådgiver)
- støtte fra eksterne aktører til prosjekt som oppfølgingsordningen var ikke budsjettet inn

Merforbruk på enkeltområder i sektoren utlignes altså pga reduserte lønnsutgifter. Eks.

- 100 000 mer i strømudgifter til Flipside
- ca 200 000 mindre inntekter på Flipside enn budsjettet
- 200 000 mer i kontingenter enn budsjettet
- 300 000 mer i tilskudd til andre enn budsjettet (lag, foreninger)
- 500 000 i refusjoner som ikke har kommet inn enda på kultur
- mindre inntekter på brukerbetaling på SFO på tre skoler

2. Økonomisk status ved årsslutt

- Kultur går mest sannsynlig i balanse når budsjettet refusjon på 500 000 kommer inn og hvis inntektene til andre kulturaktiviteter som Flipside øker.
- Farsund barneskole har meldt inn at de ikke vil gå i balanse. De har ikke fått statlig støtte som forventet. Men selv om støtten hadde kommet, har de et merforbruk på lønn til vikarer (og noe overtidsbruk) og ekstrahjelp som gjør at de ikke vil gå i balanse ved årsslutt.
- Vikar og overtidsbruk pga sykefravær og/eller tiltak (ekstrahjelp) for å skape trygt og godt skolemiljø, gjør at også flere av de andre skolene har utfordringer med å gå i balanse. Men de andre melder at de regner med å klare det.
- Barnehager vil mest sannsynlig ikke gå i balanse på grunn av kommunalt tilskudd til private barnehager. Hovedsaklig skyldes det konkursen til Brøvigs Minde barnehage. Usikkerheten om vi vil få tilbake utbetaling av tilskudd til Brøvigs Minde på ca. 850 000,- samtidig som vi har måtte øke tilskuddet til andre private barnehager fordi barna fra Brøvigs Minde fikk barnehageplass andre steder, gjør at årsvirkning er vanskelig å anslå.

3. Utfordringer (med løsninger/-forslag):

- Tiltak: Redusere vikarbruk/overtidsbruk og ekstrahjelp. Konsekvensen av det igjen kan bli at der ikke blir nok voksne på avdelingen eller i klasserommene jf bemanningsnorm og lærernorm. Det igjen kan føre til at barna/elevene ikke får kvalifiserte vikarer eller at læringsmiljøet ikke blir så trygt.

Helse og omsorg

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose inkl. lønn	Avvik i kr (prognose vs. budsjett)
30-Helse Felles	13 376	12 445	932	7,0 %	20 065	17 065	3 000
31-NAV-kommune	36 408	36 385	23	0,1 %	36 408	36 408	0
32-Psykisk helse, barne- og ungdomstjenester	18 361	18 799	-437	-2,4 %	26 510	26 510	0
33-FOS institusjon og heldøgnsboliger	45 826	55 026	-9 200	-20,1 %	67 828	79 328	-11 500
34-Listaheimen	34 716	46 475	-11 759	-33,9 %	54 245	67 245	-13 000
35-Hjemmetjenester sone Vanse	19 665	20 547	-882	-4,5 %	30 567	30 567	0
36-Hjemmetjenester sone Farsund	21 157	21 458	-301	-1,4 %	30 856	30 856	0
37-Forebygging og koordinering	19 661	18 272	1 389	7,1 %	31 504	29 504	2 000
60-Aktivitet og Mestring	50 527	55 158	-4 630	-9,2 %	65 917	69 367	-3 450
62-Lister Barnevern - Farsund sin del	5 723	5 368	355	6,2 %	17 927	15 927	2 000
Sum	265 421	289 933	-24 512	-9,2 %	381 827	402 777	-20 950

Kommentar til status økonomi

Helse og omsorg 2 tertial

Helse og omsorg har i år hatt utfordringer med få regnskap i balanse. Det er et gap mellom behov og økonomiske ressurser. Dette gjenspeilte seg allerede i rapportering for 1. tertial. Fra mai har merforbruket økt ytterligere, og nådde en topp i juli og august.

Det er arbeidet intensivt fra lederne i sektoren for å redusere merforbruket. Det er iverksatt tiltak for å redusere utgifter til ekstrahjelp, overtid og bruk av vikarbyrå.

Inkludert effekten av tiltakene, anslås merforbruk å bli ca 24 mill. ved årets slutt. I tillegg har kommunedirektøren lagt inn en forventet inntektsøkning i sektoren på 3 mill, noe som medfører at det samlede merforbruket i sektoren blir på ca 21 mill.

Antall tjenestemottakere med økt behov for tett oppfølging har økt. Dette har igjen medført behov for personal for å ivareta nødvendig helsetjenester og ivaretagelse av forsvarlig arbeidsmiljø

Rekrutteringsutfordringer er blitt vesentlig mer krevende det siste året, dette har bidratt til økte lønnsutgifter til ekstrahjelp, overtidslønn og bruk av vikarbyrå..

Årsaken til merforbruk er hovedsakelig knyttet til:

- Grunnbemanning innenfor tjenestene som gir tjenester med mulighet for heldøgns oppfølging ,oppleves å være langt lavere enn de behov som tjenestemottakeren har. Tjenestemottakere er i dag sykere og mer hjelpetrengende enn den opprinnelige grunnbemanning tilsier. Basert på erfaring og demografisk utvikling ser det ut til at presset på de ulike tjenestene vil opprettholdes i årene fremover. Det har vært behov for bruk av ekstrahjelp for å sikre nødvendig helsetjenester og ivaretagelse av forsvarlig arbeidsmiljø.
- Rekruttering av personal til å dekke økt behov, ekstrahjelp, har ført til behov for bruk av egne ansatte til ekstrahjelp og overtid. Når ikke dette kan dekkes med eget personal har det vært nødvendig å ta i bruk vikarbyrå. På det meste har det vært behov for 14 personer fra vikarbyrå for å dekke nødvendige helsetjenester og ivaretagelse av forsvarlig arbeidsmiljø.

Tiltak er intensivert for å redusere merforbruket i 2023. Formålet med tiltakene er å redusere behov for ekstrahjelp gjennom blant annet bedre utnyttelse av tilgjengelig teknologi, oppgavedeling og endring i måten vi organiserer oppgavene og tjenesten på. Dette måles gjennom reduksjon av antall årsverk til ekstrahjelp og antall personal som leies inn av vikarbyrå. Uten disse tiltakene anslås et merforbruk totalt for sektoren ca 30 mill.

Kort oppsummert resultat av tiltak pr dags dato

- Foreløpig gjennomgang av ressurser og behov i den enkelte enhet pågår kontinuerlig. Målet er å sikre meste mulig selvstendige tjenestemottakere. Pr. nå er det meldt en gradvis reduksjon av ekstrahjelp fram til 1.11.2023 på til sammen ca 9 årsverk. 3,5 årsverk er ekstrahjelp på natt som kommer som konsekvens av pågående arbeid med endring av organisering av natt tjenesten.
- - Endring i organisering av natt tjenesten til et felles natt team har vært intensivert. Natt tjenesten består i dag av 22 ansatte som arbeider hver natt. Tre av disse er ekstrahjelp og der av ikke lagt inn i årets budsjett. Innen 1.11 er målet å redusere natt tjenesten med tilsvarende 3,5 årsverk av ekstrahjelpen.

Endring er på grunnlag av i organisering av tjenesten, oppgavedeling og bruk av teknologi.

- Gradvis reduksjon av behov for personal fra vikarbyrå reduseres tilsvarende. I juli måned var det behov for 14 personer til å ivareta ekstrahjelp og vikarbehov. I begynnelsen av november vil det være behov for 4 personer fra vikarbyrå. Målet er at vi skal klare oss uten å innleie fra vikarbyrå fra midten av januar 2024

Arbeidet med organisering av natt tjenestene til en felles natt tjeneste fortsetter. Foreløpig utkast til mandat er følgende:

*Endringer i organisering av natt tjenesten med utvidet bruk av velferdsteknologi og reduksjon av fysiske nattevakter med mål om økonomisk innsparing. **Første valg er digitalt tilsyn.** Personale ressurser til de som har behov for tjenester som ikke kan løses med bruk av digitalt tilsyn eller teknologi.*

Sektoren har store utfordringer med å rekruttere, mobilisere og utvikle nok og nødvendig kompetanse. Rekrutteringsutfordringer blir ekstra tydelig når utviklingen de siste årene viser et bilde der de som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester har lavere funksjonsnivå og er sykere enn tidligere. I tillegg er kommunen utfordret til å håndtere mer medisinskfaglige og tekniske oppgaver som tidligere ble utført ved sykehus. Det er behov for å optimalisere tjenesteutøvelsen. Viktigste teknologi for å optimalisere tjenesteutøvelse, er å ta i bruk Spider i alle arbeidslag. Spider er et avansert automatisk verktøy for planlegging/optimering av arbeidslister. Optimeringen tar hensyn til en mengde faktorer for å etterligne den virkelige verden. Hjemmetjeneste i Farsund og Valse samt deler i enhet for psykisk helse, har benyttet dette over lenger tid med stor gevinst.

I budsjettarbeid vil vi tilstrebe å sikre grunnbemanning som gi muligheter for at innbyggerne skal kunne bo lengst mulig i eget hjem. Dette med hjelp teknologi som første valg og personell ressurs som supplement til teknologien. Målet er at innbyggere skal ivaretas i eget hjem med bruk av teknologi og evt. bistand fra hjemmetjenesten. Enheter med tjenester med mulighet for heldøgns oppfølging, forbeholdes de innbyggerne med størst behov for tjenester og der det ikke er mulighet for å gi forsvarlig tjenester gjennom teknologi og hjemmetjenesten. Bruk av teknologi optimaliseres også i disse enhetene. For eksempel bruk av digitalt tilsyn på natt der det er mulig.

Teknisk utvalg

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose inkl. lønn	Avvik i kr (prognose vs. budsjett)
41-Teknisk drift	5 777	6 787	-1 011	-17,5 %	10 499	10 499	0
42-Teknisk forvaltning	11 660	12 127	-467	-4,0 %	11 114	11 114	0
43-Bygg og Eiendom	23 506	24 492	-987	-4,2 %	38 011	38 011	0
45-Landbruk	2 420	2 284	137	5,6 %	3 632	3 632	0
Sum	43 363	45 690	-2 328	-5,4 %	63 256	63 256	0

Kommentar til status økonomi

Av tilbakemelding fra enhetene Teknisk drift, Bygg og eiendom, Teknisk forvaltning og Landbruk fremgår at de ikke ser forhold som tilsier at de ikke vil være på budsjett ved årsavslutning. Ved en gjennomgang av regnskap pr d.d. er det heller ikke vesentlige forhold som tilsier at så ikke er tilfelle.

Sentralt plasserte budsjettposter

Kommentar til status økonomi

Lønnsnett

I revidert budsjett er det satt av 20,407 mill. kroner til lønnsnett 2023. Dette skal dekke både ren lønn og sosiale kostnader.

Etter at vi har fordelt lønnsoppkjøret i samsvar med det reelle lønnsoppkjøret, så står det igjen 2,861 mill. kroner som ikke er disponert.

Pensjon - felles

Pensjonskostnadene som vises i regnskapet består av flere elementer:

Pensjonskostnad - bokført i regnskapet

Ved hver lønns-kjøring blir det beregnet en viss prosent av pensjonsgivende inntekt som skal dekke pensjonskostnader til pedagogisk personell (SPK) og til andre kommunalt ansatte (KLP).

Dersom det blir avvik i løpende kostnader, så skyldes dette at man bruker mer eller mindre lønns-ressurser enn planlagt/budsjettet.

Når helse- og omsorg har høyere lønnskostnader enn budsjettet vil disse tjenestene også få høyere pensjonskostnader enn budsjettet, i tillegg også høyere arbeidsgiveravgift enn budsjettet. Øvrig merforbruk på samme området som gjelder kjøp fra vikarbyrå påvirker ikke de sosiale kostnadene.

Men; vi får også faktura for reguleringspremie som skal justere kostnadene for lønns- og trygdeoppkjøp utover det som er tidligere budsjettet.

Disse skal etter planen ikke påvirke enhetene og avdelingene sine regnskap, i så fall hadde det vært meget uheldig for budsjett-oppfølgninga. Dette blir ført på sentral post. Det er lettere at kommunedirektøren forklarer avvikene enn at enhetene må gjøre det.

Premieavvik og premiefond

Premieavvik/amortisering av premieavvik:

Farsund kommune har fram til og med 2023 gjennomført 1-årig amortisering av premieavviket. Premieavvik er en ufattelig komplisert måte å regne inn kostnader ettersom det kun er en papir-øvelse. Det brukes ikke reelle penger, men det må føres en teoretisk "minus-kostnad" inn i regnskapet ett år som med ettårs-amortisering blir en teoretisk kostnad året etter.

Dette påvirker netto drifts-resultat i to år. For 2023 skal det føres en teoretisk "minus-kostnad" på nær 62 mill. kroner. Med ett-års-amortisering vil det bety at man skal føre nær 62 mill. kroner som teoretisk kostnad i 2024.

Vi har valgt å gå over til 7-års amortisering fra og med 2024. Det blir et ekstremt år 2023, mens de kommende årene vil det bli mer normal regnskapsføring av premieavviket / amortisering av premieavviket.

Premiefond:

Det er i utgangspunktet ment å brukes årlig av premiefondet etter en mal. Kommunedirektøren velger å ikke bruke av premiefondet i 2023 ettersom dette hadde gjort 2023 enda mer ekstremt. I tillegg er det allerede brukt av premiefondet i 2021 og 2022.

Vi velger å holde muligheten åpen for å bruke av premiefondet for å regulerer ekstreme situasjoner i de kommende budsjettårene.